

Norge må legge press på India

TOPPMØTE: Statsminister Jonas Gahr Støre møtte Indias statsminister Narendra Modi på indisk-nordisk toppmøte i København i forrige uke.

Foto: Phillip Davalli/Ritzau Scanpix

MENNESKERETTIGHETER: Hvis Norge er blind for Indias store menneskerettighetsutfordringer, står vi i fare for å bidra til økt ulikhet og undertrykking, til tross for gode intensjoner.

INGEBORG MOA, GURO ALMAS, OG KENNETH BO NIELSEN

daglig leder, Menneskerettighetsfondet, leder i Det norske dalit-sollidaritetsnettverket, India-forsker og leder av Asat-nettverket

Onsdag i forrige uke møtte statsminister Jonas Gahr Støre lederen av «verdens mest folkerike demokrati». Indias statsminister Narendra Modi. I norsk-indisk dialog der diplomatisk samarbeid og næringsliv som regel diskuteres, utelir ofte Indias store menneskerettighetsutfordringer.

Norge og Indias samarbeid rundt bærekraftig utvikling må vektlekke det grunnleggende prinsippet i bærekraftsmålene om at *ingen skal utelates*, og ha et særlig fokus på vern av sårbare minoriteter, inkludert religiøse minoriteter, dalitter og andre undertrykte grupper.

Indias statsminister var forrige uke på rundreise i Europa, og

hadde møter med statsledere fra Tyskland, Frankrike og de nordiske landene, blant annet under indisk-nordisk toppmøte i København. På agendaen sto blant annet krigen i Ukraina. Det er bare litt over en uke siden utenriksminister Anniken Huitfeldt besøkte India sammen med en delegasjon på 17 norske næringslivsaktører, et besøk med formål om å fremme Norge og Indias samarbeid om blant annet havbruk og fornybar energi.

Dette er bra, og vi India-engasjerte i norsk sivilsamfunn heier på at Norge stadig retter blikket mot verdens sjette største økonomi.

Sivilsamfunn under press
India har verdens nest største muslimske befolkning. Denne

Mange av overgrepene mot dalitter, muslimer, kristne og andre minoriteter har foregått uten at myndigheter har grepet inn

Afrikas fattige ofres i Russlands krig

Europa er igjen blitt en krigsskueplass. Russlands blodige invasjon av nabolandet Ukraina er med rette blitt kalt for meningsløs.

Krigen mellom Russland og Ukraina berører også folk her i Norge. Vanlig nordmenn spør seg hva de kan gjøre for å markere at de står på Ukrainas side. Noen henter flyktninger på grensen, andre åpner sine hjem for disse flyktningen, mens langt flere gir pengestøtte til ulike innsamlingsaksjoner.

NMS-givere er blant de mange som har latt seg berøre. Vår samarbeidsskribe i Estland – et land hvor det er begrunnet frykt

for at de skal bli neste offer for russisk aggresjon – åpnet kirker og leiligheter for ukrainske flyktninger. Her i Norge har vi i NMS satt i gang en egen innsamling for å støtte dette arbeidet.

Midt i denne situasjonen kommer signaler om at det er politisk flertall for at hjelparbeidet for ukrainske flyktninger skal finansieres ved å stanse støtten til andre bistandsprosjekter. Penger som skulle brukes til å hjelpe verdens aller fattigste skal i stedet brukes til å finansiere arbeidet for de ukrainske flyktningene.

Formålet er godt, men virkemiddelene er fullstendig feil. Det

store minoriteten har i årene under Narendra Modis styre opplevd stadig flere angrep fra hindu-nasjonalistiske krefter – både i form av lynstøber og drap, og gjennom et stadig mer diskriminerende lovverk som spesifikt rammer muslimer. Kristne og andre utsatte minoriteter.

Landet huser også over 200 millioner dalitter – mennesker som lever på bunnen av et ekstremt sosialt hierarki og tebasert sosialt hierarki og regnes som «urørbare». Dalitene har blitt ekstra hardt rammet under pandemien. Mange av de omfattende overgrepene mot dalitter, muslimer, kristne og andre minoriteter under pandemien har foregått uten at politi eller myndigheter har grepet inn. Vi ser også andre alvorlige

gir ingen mening at det er de som har aller minst her i verden skal betale for den norske innsatsen i en annen flyktningssituasjon.

Vi kom nylig tilbake fra en reise i Afrika. Der har vi blant annet sett og hørt hvordan flyktningstrømmen mellom land i denne verdensdelen skaper både fattigdom, uro og vold. Mange norske organisasjoner har prosjekter knyttet til akkurat et slikt arbeid. Nå kan vi risikere at slike prosjekter blir stanset. Realiteten er at Norge sender regningen for konsekvensene av Russlands krigføring til flyktninger i Afrika. I NMS er vi opptatt av at vårt

konsekvenser for indisk sivilsamfunn under Modi. Siden februar 2020 har indiske myndigheter arrestert en rekke menneskerettighetsforsvarere, studentaktivister, akademikere, opposisjonsledere og journalister. Indiske organisasjoner som kritiserer myndighetene rammes av Foreign Contribution Regulation Act (FCRA) som regulerer utenlandsk støtte til indiske organisasjoner, og som har blitt et effektivt våpen for å strupe indisk sivilsamfunn som kritiserer myndighetenes politikk. Forrige uke kom Reporters Without Borders sin rapport om pressefrihet ut, der India sin rangering har falt fra 133. plass i 2016 til 150. plass i 2022 ut av totalt 180 land, i selskap med land som Tyrkia (149. plass) og Hviterussland (153. plass).

Norge må presse India
Vi i Det norske dalit-solidaritetsnettverket jobber for en verden fri for kastediskriminering. På bakgrunn av den negative utvik-

lingen for menneskerettighetene og særlig daliters situasjon i India, håper vi at Jonas Gahr Støre og Norge fortsetter å presse India til å samarbeide for styrket beskyttelse av menneskerettighetene.

Dersom norsk næringslivs-samarbeid med India skal bidra til en utvikling hvor ingen utelates og hvor fattige og minoriteter får del i velstandsutviklingen, krever det en bevisst og aktiv tilnærming. Er man blind for dette, står man derimot i fare for å bidra til økt ulikhet og undertrykking, til tross for gode intensjoner.

Vi håper Norge vil støtte Indias prosess mot å utvikle en nasjonal handlingsplan for å implementere FNs veiledende prinsipp for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP). Regjeringens støtte til norske bedrifters aktivitet i India må også utruste bedriftene til å beskytte menneskerettighetene og aktivt bekjempe diskriminering av minoriteter.

Realiteten er at Norge sender regningen for konsekvensene av Russlands krigføring til flyktninger i Afrika

løs. Det en krig som ingen kan vinne. På hver sin måte er Russland og Ukraina taperre. Hvis krigen rammer hjelpearbeidet for verdens fattigste flyktninger andre steder i verden, blir den enda mer meningsløs og skaper enda flere tapere.

Helge S. Gaard og Haakon Kessel